

TVRDOŠÍN

Orgán MsV KSS, MsNV

JUL 1986

Dni odpočinku a hier

Pred niekoľkými dňami sa zatvorili dvere škôl v našom meste. Nadišiel čas prázdnin, čas odpočinku a hier. Mnohí zo žiakov sú alebo ešte len pôjdu do pionierskych táborov, iní budú cez prázdniny u starých rodičov, priateľov alebo doma.

Zaželajme spoločne našim deťom príjemné prázdniny, pekné počasie a veľa zážitkov, na ktoré nikdy nezabudnú.

Hlavne im však zaželajme, aby sa po prázdninách vrátili do školy zdraví.

Preto je potrebné, aby sme deti neustále upozorňovali na nebezpečenstvá, ktoré ich môžu postihnúť či už na ceste, pri vode, v lese, na ihrisku.

Nenechávajme ich bez dozoru. Snažme sa byť s nimi čo najviac, veľa im ukázať, porozprávať sa s nimi. Veď deti sú vôbecnými partnermi na prechádzkach za prírodnými krásami či kultúrnymi pamiatkami. Radi objavujú nepoznané.

Je zážitkom počúvať v septembri, keď rozprávajú svoje zážitky z prázdnin.

Ľ. Bella

V dňoch 12.-15.6.1986 38 žiakov a 3 učiteľia ZŠ Tvrdošín, zavítali medzi svojich priateľov v Žirovnici, okres Pelhřimov. Prežili sme tam dni, na ktoré dlho nezabudneme a vždy si na ne s radosťou budeme

Družba sa upevňuje

spomínať. Pevne veríme, že družobné styky medzi našimi školami nezaniknú, ale sa budú čím ďalej tým viac upevňovať. Už teraz sa tešíme na návštevu priateľov zo Žirovnice u nás v Tvrdošíne.

D. Šašková

GALÉRIA NAJLEPŠÍCH

MUDr. Adriany Raškovej. Prinášame Vám rozovor s ňou.

- Myslíte si, že taká odmena, ako je Vaša fotografia na mestskej tabuli cti je dostatočným ocenením Vašej doterajšej práce?

Vždy keď som videla tieto galérie najlepších, myslela som si, že sú to mimo-riadni ľudia. To čo robím ja, je samozrejme, vyplýva to z mojich povinností.

- Ako ste sa stali detskou lekárkou?

To bolo dosť zložitú. Vyštudovala som najskôr na SPŠTaP v Ružomberku. Celý čas som túžila byť lekárkou, len doma ma od toho odhovárali. Po večeroch som sa učila latinský jazyk a biológiu. Prihlásila som sa na Lekársku fakultu UK do Bratislavy a prijali ma.

- Ako dokážete zladať domácnosť, rodina, funkcie, ktorých máte nemálo a prácu?

Človek sa musí naučiť zorganizovať svoju prácu. Závisí to od toho, ako je človek momentálne vo fyzickej a psychickej

Na tabuli cti v Galérii najlepších je fotografia

dispozícii. Čím mám viac starostí, tým racionálnejšie využívam čas. Keď som sa učila kardiológiu 5-6 hodín denne, vôbec som nesledovala televízny program. Sú dni, keď stihnem všetko ako si predstavujem, ale niekedy mi manžel pomáha napríklad pri zaváraní.

- V súčasnosti má mnoho ľudí skreslené názory na prácu našich lekárov, ktorí považujú túto prácu za atraktívnu. Ako je to v skutočnosti?

V našom povolani nie je človek pánom svojho času, svojho umu, svojich rúk. Som presvedčená, že lekári sú len dobrí, ktorí chcú všetkým pomôcť. Atraktivnosť v svojom povolaní nevidím, snáď je len výnimočne v tom, že tu človek jednoducho musí.

- Čo je podľa Vás šťastie?

Zísť sa s dobrým človekom, v práci mať pri sebe ľudí, ktorí ťahajú za jeden povraz.

Ona sama je v skutočnosti šťastná, má muža, dvoch synov, ktorí ju potrebujú a o ktorých je jej príjemné sa starať. Verne si zachováva cestu, ktorú si sama vybrala.

M. K.

*Každý deň
stretnúť človeka*

Z ustanovujúceho pléna MsNV

Po úspešných voľbách do zastupiteľských zborov všetkých stupňov, uskutočnilo sa v našom meste dňa 23.6.1986 v zasadačke MsNV ustanovujúce plenárne zasadanie MsNV. Plenárne zasadanie otvoril a ďalej viedol poslanec MsNV s. Tomáš Žuffa. Hneď v úvode privítal člena predsedníctva OV KSS, predsedu ONV JUDr. Jozefa Škerdu, ďalej s. Ladislava Oršuliaka, podpredsedu ONV, s. Ing. Jána Badára, predsedu MsV KSS a s. Marianu Droppovú, poslankyňu SKNV. Po voľbe a schválení mandátovej a návrhovej komisie, po prednesení správy mandátovej komisie, ktorú prečítal Ing. Jozef Glombík, zložili všetci poslanci ústavou predpísaný sľub do rúk JUDr. Jozefa Škerdu. Po tomto slávnostnom akte predniesol predseda MsV KSS Ing. Ján Badár prítomným poslancom návrh kandidáta na predsedu MsNV. Bol ním Ing. Ivan Šaško, poslanec volebného obvodu č. 20, ktorého plenárne zasadnutie jednomyselne schválilo. Predseda ONV JUDr. Škerda odovzdal novozvolenému predsedovi MsNV insigne a tento sa ujal ďalšieho vedenia plenárneho zasadnutia. Novozvolený predseda MsNV predložil návrhy na schválenie do funkcie podpredsedu MsNV Ing. Mariána Medveckého, poslancu za volebný obvod č. 26 a do funkcie tajomníka MsNV s. Pavla Koňucha, poslancu za volebný obvod č. 53. K predneseným návrhom neboli žiadne pripomienky a udeň súdruhovia boli jednomyselne schválení. Ďalej plenárne zasadnutie zvolilo za členov rady ss. Ing. Jozefa Brunčáka, Janu Ferenčíkovú, Ing. Jozefa Glombíka, Margitu Kozubíkovú, Milana Lajmona, Jozefa Medveckého, Pavla Sýkoru, Ivana

Vicena, Alenu Žakovú, Tomáša Žuffu. V zmysle Zákona o národných výboroch bol pri MsNV zriadený Výbor ľudovej kontroly, 9 komisií a 2 správne komisie. Za predsedníčku VĽK bola zvolená JUDr. Božena Loneková. Vo VĽK a v komisiách MsNV bude v tomto volebnom období pracovať celkom 94 poslancov a neposlancov. Novozvolený predseda MsNV Ing. Ivan Šaško uviedol správu o nových úlohách MsNV a VP ĽF mesta na roky 1986-1990. V diskusii okrem iných poslancov vystúpil aj JUDr. Škerda, ktorý hodnotil plnenie VP NF okresu za uplynulé obdobie, poukázal na akcie, ktoré sa nepodarilo splniť. Ďalej ubezpečil všetkých prí-

tomných, že mestu Tvrdošín sa bude v tomto období venovať zo strany okresných stranických a štátnych orgánov taká pozornosť, akú si toto druhé najväčšie mesto na Orave zasluhuje. Po ukončení diskusie bol prečítaný pozdravný list, ktorý účastníci plenárneho zasadnutia adresovali okresným stranickým a štátnym orgánom. Novozvolený podpredseda MsNV Ing. Marián Medvecký tento pozdravný list odovzdal JUDr. Jozefovi Škerdovi.

Schválením uznesenia a potom piesňou práce sa ustanovujúce plenárne zasadnutie skončilo.

Pavol Koňuch
tajomník MsNV

Výsledok dobrej prípravy žiakov

Pracujúci v závodoch a podnikoch hodnotia svoju prácu a plnenie plánu vždy na konci kalendárneho roka. V školách sa takéto bilancovanie koná vždy v júni - na konci školského roka. V tomto školskom roku sa v mimoškolskej práci žiakom našej školy darilo. V matematických súťažiach medzi najlepších v okrese, kraji, ba aj v celoslovenskom meradle patrili B. Plevík, D. Mundierová a Ľ. Juhás. V prírodovedných súťažiach sa na prvých miestach v okrese umiestnili R. Reguli, M. Ursíny, Ľ. Juhás a M. Horváth. Mladí rybári P. Grec, Š. Klimčík a M. Betušťák získali v okrese prvenstvo, tiež aj družstvo astronomického krúžku - V. Gazdíková a P. Trstenský. V prednese slovenskej a ruskej prózy to bola D. Finíková a v olympiáde ruského jazyka K. Kormaňáková. Vo výtvarných súťažiach si prvenstvo odniesli K. Kormaňáková, K. Šipošová, R. Bakoš, P. Betušťák a M. Dedinský. V spevákych súťažiach zasa J. Froleková, P. Žoffaj a S. Žatková. V športových súťažiach - družstvá mladších a starších žiakov a z jednotlivcov L. Capko, Z. Korčuška, M. Pavlák, R. Fábry, M. Klimčík, tiež družstvá šachistov a basketbalistov. Z branných a streleckých súťaží si prvenstvá vybojovali J. Kostelanský, M. Hradská, K. Vestenická, I. Maďarová a družstvá mladších aj starších žiakov. V súťaži zručnosti v oblasti technickej to bolo družstvo a z jednotlivcov R. Žuffa. To je taký krátky výpočet najlepších jednotlivcov aj družstiev, ktorí vynikajúco reprezentovali našu školu a naše mesto. Patrí im všetkým poďakovanie s priáním, aby aj v budúcom roku dosiahli také alebo ešte lepšie výsledky a aby sa viac žiakov snažilo dostať medzi tých najlepších.

V. Klimčíková

Využiť lásku detí k piesni a zároveň pripraviť pre ne každý týždeň malé stretnutie s folklórom sa rozhodli v materskej škole č.4 v Medvedzí. Materskú školu vedie Daniela Gandiová a podporila iniciatívu a chuť svojich zverencov. Hudobno-pohybového krúžku sa uchopila Darina Stroková, ktorá jedenkrát za týždeň pre 5-6 ročné deti organizuje hodinku spevu a tanca. Ochotní rodičia vidiac radosť z pohybu, poslali pre svoje deti biele nohavice, biele tričká, červené sukienky a červené šatky. Cvičenie je popretkávané detskými hrami, ku ktorým majú deti v tomto veku najbližšie. Pri riekankach, klnkách, daj nám slnka, deti rozvíjajú

Folklór a deti

v sebe zmysel pre rytmus, pretože kamienkami si ho sami pri speve vytukávajú. Ochotnú ruku pri organizácii podal Stanislav Vasek, umelecký vedúci FS Spiežovec a zároveň učiteľ Ľudovej školy umenia v Tvrdošíne, ktorý pripravil Janku Florekovú, žiačku ĽŠU pre doprovod deťom pri tanci. A tak vždy koncom týždňa ozývajú sa z detských jasiel' na Medvedzí riekanky Húsky, húsky, poďte domov, spevy Keď komára ženili a počuť veselý džavot pri jarných hrách, či pri hre na zajace. Možno z malých zánietencov raz vyrastú naozajstní aktívni členovia súboru.

D. S.

VB upozorňuje

V poslednom období na území stredoslovenského kraja dochádza k zvýšenému nápadu krádeží a vlámaní do rodinných domov a bytov, čo sa prejavilo aj v našom okrese. Značná časť týchto krádeží je páchaná kvalifikovaným spôsobom, kde páchatelia prekonávajú zámky Fab za pomoci planžiet. Avšak taktiež páchatelia využívajú nepozornosti nedbalosti majiteľov, ktorí kľúče od bytov nechávajú uložené na dostupných miestach. K zamedzeniu tejto trestnej činnosti je potrebné rozvinúť širokú preventívnu akciu medzi obyvateľstvom a spropagovať nové typy klasickej ochrany:

- profilovú bezpečnostnú vložku Fab typu 20 18
- bezpečnostné kovanie typu 802
- zadlabacie zámky vložkové s poistkou typu 51 31 nf, k 101 a k 102
- vrchný závorový zámok s vložkou typu 15 72 a lektronické zabezpečovacie zariadenie Alarmic

kpt. JUDr. M. Novotný

5 Medailóniky z dejín Tvrdošína

TVRDOŠÍN - SEVERNÁ BRÁNA UHORSKA.

Colná stanica v Tvrdošíne pre styky Uhorska s Poľskom sa jasne uvádza až v roku 1265, ale jej utvorenie treba dávať do rokov Štefana kráľa /1000-1038/, ktorý podľa listiny kráľa Imricha z roku 1198 upravoval hospodárske pomery na Spiši. Územie Spiša nemohlo byť izolované v rámci uhorského kráľovstva, takže aj jeho susedia Šariš, Liptov a Orava boli tiež až za Štefana kráľa začlenené do Uhorska.

Najkratšia cesta z hlavného mesta Ostrihomu do Poľska viedla cez Oravu. Bola veľmi frekventovaná, lebo Štefan mal matku Polku Adelaidu, poľský kráľ Boleslav Chrabrý bol jeho bratancom a Štefanov syn Imrich roku 1005 daroval Poľsku dvojitý kríž, od čoho sa volajú Križské Hory pri Kalciach. Podľa všetkého vtedy sa vyvinula colná stanica v Tvrdošíne. Tam bolo treba nielen oclievať tovar, ale prepriať kone, obsluhovať a hostiť kráľovský sprievod, čo vyžadovalo aj reprezentatívnu budovu, istý počet obyvateľstva na stráženie ciest a obsluhu colnej stanice.

Stredoveké Uhorsko malo jedenásť brán do zahraničia. Boli to hlavné colné stanice, tridsiatky - tricezimy. Zoznam z roku 1498 ich spomína v tomto poradí: Orava /Tvrdošín/, Trenčín, Bratislava, Šopron, Košice, Murská Sobota, Varaždín, Zagreb, Nedielce, Belehrad a Temešvár. Ony sprostredkovali styk s príľahlými zahraničnými krajinami. Styk Uhorska s Poľskom prechádzal cez Tvrdošín. Na poľskej strane takouto zástavkou boli Myslenice. Tak isto Bratislava upravovala styk s Nemeckom, Trenčín so Sliezkom a Čechami a Košice s Ruskom. Tento stav trval od 14. storočia, lebo Ľudovít Veľký /1342-1382/ Košice si získali monopol aj na cestu z Uhorska do Poľska. Po tom všetkom Tvrdošín ostal naďalej hlavnou tricezimou pre styk deviatich stredoslovenských banských miest a pre západnú časť Slovenska. Ako odškodné Ľudovít Veľký povýšil Tvrdošín roku 1369 na slobodné kráľovské mesto.

/pokračovanie v budúcom čísle/

Záhradkárom

Tento rok je priaznivý pre našich záhradkárov. Teplé a slnčné dni veľmi dobre pôsobia na rast rastlín a vyzrievanie plodov. V tomto období sa zbierajú prvé plodky jahôd. Hneď na jar sa jahody okopú a prihnoja cereritom. Odstránia sa staré listy, aby sa nerozšírovali choroby a škodcovia. Druhú dávku hnojiva dávame pred kvitnutím a pritom ich aj okopeme. Počas kvitnutia už okolo jahôd nekopeme, ale dbáme, aby boli vždy čisté bez buriny. Ak nechceme jahody rozširovať, odstraňujeme odnože, aby nám neznižovali úrodu. Po zbere úrody ich prihnojíme, v jeseni odstránime staré listy, aby sme nepoškodili srdiečko. Koreňovú zeleninu často kypríme a netreba zabudnúť, aby bola riadne pretrhaná. V tomto mesiaci nám dorastie cibula a cesnak, hneď po zažltnutí vrchnej časti úrodu zberáme a dáme dobre vysušiť. V druhej polovici júla oberáme ríbezle a egreše, po zbere kríky prerežeme, odstránime staré a poškodené konáriky tak, aby sa do zimy rany uzavreli. Ovocné stromy sledujeme či nie sú napadnuté škodcami a hubovitým ochorením. Počas teplých letných dní sa veľmi rozšírila voška jablonoňová. Škodí vysávaním živín mladých výhonkov. Prevádzame postrek Metatiónom 0,2%. Veľkú radosť nám robia okrasné kvety a kry, medzi ktoré patria šípové ruže. Toho roku sú veľmi napadnuté voškou makovou. Striekame ich Metatiónom 0,2% vždy podvečer, aby sme neškodili včelám. Po odkvitnutí zrežeme odkvitnutú časť nad tretím listom. Pri ružiach drobnokvetých zostrihujeme celé súkvetie. Musia byť vždy pokyprené a bez buriny. Takto ošetrené ruže budú kvitnúť až do jesene.

Karol Hanulák

Takmer 30 kresieb amatérskeho výtvarníka Miroslava Hostiňáka z Humenného mohli Tvrdošínčania vidieť vo výstavných priestoroch kina Javor v Tvrdošíne, v priebehu dvoch júnových týždňov. V esteticky na vysokej úrovni upravenej sále boli umiestnené štyri súbory z autorovej tvorby. Závažnosť ochrany mieru na celom svete vyjadrovali politické plagáty, ktoré vo farebnej kompozícii odhaľovali autorovu vnútornú túžbu po živote bez zbraní a strachu pred jadrovou apokalypsou. Aj kresby z gréckej mytológie dávali jasne na javo odveké pranie človeka po lepšom a spravodlivejšom živote. Pri-

Pozoruhodná výstava kresieb
kladom bolo zobrazenie Prométea, ktorý ľuďom daroval oheň, či Ikara, mladíka túžiaceho vzlietnuť ku hviezdám a rozšíriť obzor poznania. Mladých návštevníkov mimoriadne upútala séria kresieb pod názvom Imaginárne tváre. Pri tvorbe a zobrazovaní ženskej krásy sa výrazne prejavila autorova dokonalosť, cit a profesionálne videnie. Je nutné povedať, že vydarené kresby sa stretli s priaznivým ohlasom kultúrnej verejnosti. /sz/

Skica k cyklu
-imaginárne tváre-

Sport

Výbor FO TJ LD Tvrdošín pripravuje v mesiaci júl dve významné akcie, ktoré sú neformálne spolu spojené v akcii "Dva dni futbalu v Tvrdošíne".

12. 7. 1986 sa uskutoční 3. ročník futbalového turnaja žiakov "O pohár predsedu MsNV Tvrdošín", ktorého sa zúčastnia: TJ Dynamo D. Kubín, TJ ZŤS Námestovo, TJ ZŤS Trstená a TJ LD Tvrdošín. Začiatok prvého zápasu je o 10,00 hod na ihrisku ZŠ v Tvrdošíne.

12. 7. 1986 v prestávke turnaja žiakov sa uskutoční asi o 13,00 hod zápas roka medzi starými páni Tvrdošína a Krásnej Hôrky.

13. 7. 1986 - 12. ročník futbalového turnaja "Memoriál Ľ. Kukorelliho", ktorého sa zúčastnia: TJ Roháče Zuberec, TJ Kozmos S. Dubová, TJ Tesla Nižná a TJ LD Tvrdošín. Začiatok je o 10,00 hod na ihrisku ZŠ v Tvrdošíne. Po skončení turnajov bude v prírode ľudová veselica. /jb/

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. redaktor P. Koňuch. Red. rada: M. Kormaňáková, V. Klimčíková, Ľ. Ondříková, O. Ficeková, M. Bajaníková. Vychádza jedenkrát mesačne. Počet výtlačkov: 1000. Tlač. DP pri MsNV D. Kubín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5